Titel	**Jaarkalender**
Leeftijd/niveau	Vanaf 9 jaar
Leerstofaspecten	Jaargebondenheid van de jaarkalender Datumnotatie
Benodigdheden	• Diverse jaarkalenders en verjaardagskalenders • Zo mogelijk verschillende jaarkalenders van opeenvolgende jaren • Kopieerblad 'Kalenderbladen september 1996 - 2011' • De zelfgemaakte verjaardagskalender uit de lesactiviteit 'Wanneer jarig?' of een andere verjaardagskalender • Eventueel: software 'Kalender' • Eventueel: haken of magneten om de kalenders op te hangen
Organisatie	De leerlingen nemen van huis een jaarkalender en eventueel hun eigen agenda mee. De activiteit wordt klassikaal, interactief uitgevoerd.
Bedoeling	De leerlingen worden zich bewust van de functies van de jaarkalender en de overeenkomsten en verschillen met de agenda en de verjaardagskalender door deze te bestuderen.
Voorwaardelijke vaardigheden	Deze les sluit aan op de voorgaande activiteit 'Wanneer jarig?' waarin de functie en het ontwerpen van een kalender speciaal voor verjaardagen centraal staat.
Lesactiviteit	**Verschillende soorten kalenders** De verschillende kalenders worden opgehangen aan de muur of in het midden van een kring gelegd. Dan wordt een gesprek gevoerd over de functies van de kalender. Wanneer de leerlingen het invullen van afspraken naar voren brengen, noemt u de 'jaarkalender' en laat er één zien van dit jaar. De kinderen lezen af welke afspraken op de kalender zijn ingevuld. **Jaargebondenheid van jaarkalender en agenda** De verschillen tussen de soorten kalenders worden besproken. *Belangrijk is dat in elk geval wordt vastgesteld dat de verjaardagskalender jaar-in-jaar-uit gebruikt kan worden en dat andere kalenders jaargebonden zijn. Daarnaast kan worden genoemd dat op sommige jaarkalenders afspraken ingevuld kunnen worden, op andere niet.* De jaargebondenheid van de jaarkalender wordt verder verkend door de leerlingen in tweetallen te laten onderzoeken op welke dag van de week de datum van vandaag valt in dit jaar en in andere jaren.

	Hiervoor is het nodig dat zij beschikken over jaarkalenders van ongeveer zes of meer opeenvolgende jaren. In plaats daarvan kunt u ook gebruikmaken van het kopieerblad 'Kalenderbladen september 1996 – 2011'. Laat de leerlingen nagaan op welke dag van de week bijvoorbeeld 1 september in de opeenvolgende jaren valt. *Hier wordt de ontdekking gedaan dat de dag van de week telkens een dag opschuift. Laat de leerlingen in eigen woorden vertellen dat de jaarkalender hierdoor jaargebonden is.* Bij dit onderdeel kan ook de software 'Kalender' worden ingezet, zodat het verschuiven van de dagen over een groot aantal jaren kan worden bekeken. **Schrikkeljaar** Bij het vergelijken van de jaarkalenders van opeenvolgende jaren ontdekken de leerlingen dat eens in de vier jaar een extra dag wordt geteld. *Stel met de kinderen vast dat een schrikkeljaar een extra dag heeft en dat die dag in de maand februari valt: 29 dagen in plaats van 28.* **Datumnotatie** De leerlingen gaan na hoe de data in verschillende agenda's en kalenders zijn weergegeven. In de agenda en op de kalender komen ook andere getallen voor waarvan de leerlingen de betekenis nagaan. Een voorbeeld is: 271 - 94 (dat wil zeggen de 271^{e} dag van het jaar en nog 94 dagen te gaan voor het nieuwe jaar begint). Ook het jaartal en de weeknummering worden in dit verband besproken. *Zie ook de activiteiten: 'Ruilen binnen twee weken' en 'Data bekijken' waarin ruim aandacht is voor een verkenning van de datumnotatie.*
Vervolg	• Activiteit 'Schoolagenda' voor de opbouw van de kalender • Activiteiten 'Ruilen binnen twee weken' en 'Data bekijken' voor datumnotatie

Kalenderbladen september 2012 - 2027

September 2012						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

September 2013						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

September 2014						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

September 2015						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

September 2016						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
			1	2	3	4
5	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

September 2017						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

September 2018						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

September 2019						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

September 2020						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

September 2021						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

September 2022						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

September 2023						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

September 2024						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

September 2025						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

September 2026						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

September 2027						
ma	di	wo	do	vr	za	zo
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			